

■ Auteur: Rick van de Weg, Interview: Ria van 't Klooster

The world according to Ab

We bevinden ons aan het begin van de vierde industriële revolutie, het belang van de staat wordt steeds kleiner, kapitaal is niet langer dominant en verzuild denken in het bedrijfsleven heeft z'n langste tijd gehad. Adaptief zijn is het antwoord en het adagium voor de toekomst. Klaar om te wenden met Siemens Nederland president Ab van der Touw.

Ontwikkelingen gaan sneller en de complexiteit neemt alleen maar toe. Pessimistisch kan het Ab van der Touw allerm minst maken. "De geschiedenis van de mensheid leert dat ons vermogen om met die complexiteit om te gaan ook steeds meer toeneemt." Uit zijn mond dan ook geen doemdenken over de robotisering van de samenleving en teloorgang van privacy. "Ik heb wel oog voor dat soort aspecten, maar je moet de vooruitgang toch vooral willen benutten. Komen we nu in de ziekenhuizen handjes aan het bed tekort, dan kunnen we dat in de nabije toekomst deels oplossen via sensoren, camera's en andere systemen. Dat is een goede en nuttige ontwikkeling."

Skypen

Kernwoord in zijn betoog is 'adaptief'. Een eigenschap die hem als doctorandus klassieke talen en gestart als opleidingscoördinator bij Siemens ongetwijfeld geholpen heeft om het tot CEO van dit toch vooral door techneuten gedomineerde bedrijf te brengen. "We moeten wendbaar blijven om met die steeds sneller op ons af komende veranderingen om te kunnen gaan. Vanzelfsprekend, noodzaak doet bewegen. Kleindochter verhuist naar Australië en oma leert binnen een week skypen. Maar onze basishouding moet adaptief zijn. We moeten willen bijblijven. Daar gunnen we ons nu te weinig tijd voor. Kijk maar eens hoeveel procent van de mogelijkheden van je iPhone je nu eigenlijk beheerst. Het is niet voor niets dat de helpdesks juist in de vakantieperiodes het meeste gebeld worden. Dan hebben mensen de tijd om op hun ligbedje hun smartphone te ontdekken."

Op z'n Kondratieffs

Tijd maken om bij te blijven wordt volgens Van der Touw alleen maar belangrijker. "We zijn aan de vierde industriële revolutie begonnen. Via nano-technologie komt het

Ab van der Touw

Ab van der Touw (1955) is vanaf januari 2010 president van Siemens Groep in Nederland. Ooit afgestudeerd in Klassieke talen en Geschiedenis aan de Universiteit Leiden, bracht hij tot nu zijn gehele werkzame leven in dienst van Siemens door; met als standplaatsen Den Haag, Brussel en München. Daarnaast vervult Van der Touw een fors aantal nevenfuncties. Zo is hij onder andere lid van het Dagelijks Bestuur VNO/NCW, vice-voorzitter van FME/CWM, lid van de Raad van Commissarissen van Deloitte en voorzitter van de Raad van Toezicht van het Nederlands Dans Theater. Hij was ook voorzitter en naamgever van de commissie die onderzoek deed naar de publiek-private samenwerking in het onderwijs. Ab van der Touw is getrouwd en heeft drie kinderen.

internet of *things* eraan. Spullen gaan met elkaar communiceren. Via een sensor laat een overhemd aan de wasmachine weten dat het van Egyptisch katoen gemaakt is en wat dat impliceert voor de wasbeurt. Het wordt *machine-to-machine*. De voorbeelden zie je nu al om je heen. Niet langer luistert de monteur naar de motor van de auto, maar een apparaat

Iedereen naar Texas

De bevolkingsgroei stimuleert ons volgens Van der Touw alleen maar om nog beter technologie in te zetten om natuurlijke hulpbronnen te beschermen. Een uitdaging die ons gaat lukken. "Bovendien is overbevolking een relatief begrip. Als we de gemiddelde bevolkingsdichtheid van Nederland als norm zouden hanteren, past de complete wereldpopulatie in Texas."

wordt gekoppeld en analyseert wat er mis is. Het is een totale systeem transitie, om het maar eens op z'n Kondratieffs te zeggen. Dat levert een enorme efficiency op, maar we moeten er wel mee leren omgaan. Dat betekent investeren in tijd en geld om er het maximale uit te kunnen halen."

Trial and error

"Gedurende een loopbaan in de techniek verandert de technologie ongeveer zeven keer. Een leven lang leren is dus het uitgangspunt, waarbij je rekening moet houden met minimaal twee ingrijpende omscholingsperiodes waarin je bijvoorbeeld weer twee dagen per week aan de studie gaat. Dat is wat ik met adaptief bedoel." Vanuit dat perspectief vindt Van der Touw dat onderwijs en opleidingen in Nederland op de schopstoel moeten. "We zijn nu doorgeschoten in veel te veel specifieke opleidingen. Een wildgroei ontstaat dankzij het irreële wensenpatroon vanuit het bedrijfsleven. We moeten terug naar een handvol brede basisstudies. Ik ben warm pleitbezorger van algemene ontwikkeling. Naast en tijdens je werk kun je dan specifieke kennis en skills leren." Zijn aanbevelingen beperken zich overigens niet alleen tot wetenschappelijk en beroepsonderwijs. "In het basisonderwijs moet leren omgaan met technologie gelijk gesteld worden aan lezen

en schrijven. En ook de manier van leren zou anders moeten. Maar een derde van de bevolking heeft een voorkeur voor het leren zoals dat nu vooral plaatsvindt: cognitief. Het aanbieden van hapklare brokken kennis. Het overgrote deel leert veel beter door middel van trial and error. Dat ontdekkend leren zou veel meer gemeengoed moeten worden op basisscholen."

Achterhoede gevecht

Het adaptief zijn verklaart de man die een MBA aan Duke University behaalde, ook van toepassing op bedrijven. "De tijd van verzuiling en eiland-denken is voorbij. Vroeger wilden we bij Siemens ook alles zelf intern oplossen. Nu kan dat vanwege die complexiteit gewoon niet meer. We zijn onder andere sterk in de energiemarkt, waar *smart grids* hot zijn. Daar komt heel veel IT

Ban de bedrijfsscholen

Wie Van der Touw's oproep leest voor brede studies, aangevuld met specifieke opleiding naast het werk, denkt onbewust aan bedrijfsscholen. Dat is echter een denkfout. "Bedrijfsscholen zijn een laatste redmiddel. Een fenomeen dat ontstaat als regulier onderwijs tekort schiet. Het is eigenlijk een teken dat een land in een ontwikkelingsfase zit die de gewone scholen niet kunnen bijbenen. Je ziet dat nu in Brazilië gebeuren waar de economische ontwikkeling stopt als gevolg van een gebrek aan goede opleidingen." Van een andersom beweging is Van der Touw overigens wel voorstander. "Mensen uit het bedrijfsleven die als docent actief zijn, zijn essentieel, net zoals de inzet van het reguliere onderwijs voor om- en bijscholing voor bedrijven. Als je te lang van de werkvloer weg bent, kun je op een gegeven moment niet meer goed inschatten wat nodig is."

bij kijken. Daar zoeken we coalities voor. In flexibele vormen als joint ventures en consortia kun je de kracht en intelligentie ontwikkelen om de problemen van de toekomst aan te pakken." Waar op individueel en bedrijfsmatig niveau de notie van wendbaarheid en de implicaties daarvan tot wasdom komen, ontbreekt die volgens Van der Touw bij bijvoorbeeld de vakbonden. "Die voeren een volstrekt achterhoede gevecht, gevoed door de belangen van een 55+ doelgroep. De realiteit van de praktijk is nu al dat van onze workforce van 6,5 miljoen zielen er zo'n 2 miljoen flexibel werken. Maak dat dus de kern van CAO's: flexibele arbeid, betaalbare pensioenen en life long learning. Helaas zie je overal nog mensen die in de sjablonen van gisteren denken. Vroeger was kapitaal dominant en moest de werknemer daar tegen beschermd worden. Nu toch niet meer."

Restanten

"Ook de economie, en dan met name de arbeidsmarkt, is nog te star gestructureerd. Maar dat geldt ook voor de overheid zelf. Die zou ook meer adaptief moeten opereren. Het relatieve belang van de staat wordt sowieso steeds kleiner. Afhankelijk van het onderwerp zie je dat je zelfs tot over de landsgrenzen in diverse regio's verschillende bestuurlijke uitdagingen hebt.. Gaat het over logistiek dan is de driehoek Amsterdam-Antwerpen-Wageningen relevant. Heb je het over energiebeleid dan opereer je volgens de natuurkundige wetten en moet er op Europees niveau bestuurd worden en niet, zoals nu, langs de landsgrenzen. We proberen nu in één groot zwembad talloze verschillende waterniveaus aan te brengen. Dat kan wel, maar het is verdomd moeilijk en kost heel veel geld. De restanten van de oude samenleving zijn nog volop aanwezig." ■

ASSOCIATIE VOOR COACHING

Certified Professional Coach

Onze aanpak is ervaringsgericht.

We trainen op coachende principes als inzicht en bewustwording, verantwoordelijkheid nemen en delen, evenwaardigheid en resultaatgerichtheid.

Deel 1 - Taakbekwaamheid

- De kunst van vragenstellen
- Resultaatgericht coachen
- De opbouw van een coachingstraject

Deel 2 - Vakbekwaamheid

- Uitbreiding van je interventiemogelijkheden
- De coach in het proces
- Omgaan met emotie en gevoel
- Positionering van coaching in de bedrijfscontext

REGISTEROPLEIDING MET POST-HBO-DIPLOMA

Startdata leergangen **Certified Professional Coach**:
CPC deel 1 - leergang 22 start op **26 maart 2015**
CPC deel 2 - leergang 21 start op **13 april 2015**

Professional Coachweek deel 1 als weekprogramma:
22-26 sept. 2014 met terugkomdag **15 dec. 2014**
26-30 jan. 2015 met terugkomdag **30 mrt. 2015**

Associatie voor Coaching Postbus 89 5735 ZG Aarle-Rixtel TEL 0492-385544 www.associatievoorcoaching.com